

VÝROČNÍ KONFERENCE MEZINÁRODNÍCH VÝBORŮ ICOM – ICOMAM A ICDAD V KRAKOVĚ

Ve dnech 16. - 19. září 2015 proběhlo výroční zasedání mezinárodních výborů ICOM – ICOMAM a ICDAD. Téma konference bylo **Ambassadors of Dialogue** a konference byla zaměřená a otázky diplomatických darů, řadou příspěvků proto prostupovaly informace o politickém vlivu na rozvoj uměleckého řemesla. Jednalo se o první takto nastavený dialog o uměleckém řemesle a přinesl až neočekávaně pozoruhodné informace a možnou cestu jak nahlížet a hodnotit umělecké řemeslo a umění vůbec.

Hostitelskou institucí bylo Národní muzeum v Krakově, přednášky probíhaly v prostorách galerie v tzv. Sukenici v centru Krakova. Konference se zúčastnilo kolem 70 lidí.

Jednání bylo rozděleno do pěti sekcí s tématy: Diplomatické dary a muzea, Evropa a Východ, Interpretace umění a výměna mezi kulturami, Tematické studie, Plány a projekty.

Pozoruhodné byly především příspěvky kolegů z východní Evropy a Ruska. Kolegyně z Muzea užitého umění a designu v Moskvě představili jejich jedinečnou kolekci uměleckých děl, které byly vytvořeny jako diplomatické dary a díky odkazům pozůstalostí významných osobností se staly součástí muzejních sbírek. Leckterá díla se vyznačovala velmi vysokou kvalitou uměleckou ale především řemeslnou.

Jana Bělová z Muzea hlavního města Prahy představila projekt, který před několika málo lety muzeum připravilo a který byl zaměřen na představení darů, jež dostali primátoři města Prahy.

Pro členy mezinárodního výboru ICOMAM, který je zaměřený především na zbraně ve sbírkách, byla konference také přínosná, zaměřili se na představení umělecké stránky zbraní, představili několik děl, revolverů a válečných praporů. Příkladná byla především metodologie pracovníků ze švédských institucí.

V rámci přednášek jsem představila průběh příprav výstavy díla Jaroslava Horejce (1886-1983), který návrhům darů věnoval značnou pozornost. Především se jedná o jeho práce ve skle. Jedna z prvních prací, která měla sloužit jako dar, respektive cena byl tzv. Lovecký pohár navržený v roce 1912 a vyráběný sklářskou firmou Johann Oertel & Co. z Nového Boru, který zaznamenal velký úspěch na Lovecké výstavě ve Vídni v roce 1913. Následoval tzv. Sokolský pohár, který v roce 1920 slavnostně předali zástupci Československé obce sokolské svým bratrům z Jugoslávie. Ani jeden z pohárů se bohužel nedochoval. V roce

1922 Horejc navrhl tzv. Pražský pohár. V tomto roce vznikla Velká Praha a zástupci uměleckého sdružení Artěl usilovali o to, aby byli dodavateli oficiálních darů města jeho návštěvníkům, bohužel město na nabídku nereflektovalo a tak byl vyryt pouze jeden pohár, který je dnes ve sbírkách Uměleckoprůmyslového muzea v Praze. V roce 1925 Jaroslav Horejc společně s Pavlem Janákem navrhovali lustry pro Čestný sál Československého pavilonu na Mezinárodní výstavě dekorativního umění v Paříži. Tyto lustry byly po skončení výstavy předány do nové budovy ředitelství Mezinárodní organizace práce v Ženevě jako oficiální dar členského státu. Posléze se na ně zapomnělo. Díky spolupráci švýcarských kolegů z ICDAD byly lustry znovu objeveny. Hledání bylo o to složitější, že Mezinárodní organizace práce budovu opustila a dnes v ní sídlí Mezinárodní obchodní organizace. Lustry jsou stále umístěny v knihovně budovy. Jaroslav Horejc v roce 1937 dostal ještě jednu zakázku do Ženevy, měl navrhnout skleněný reliéf pro budovu Paláce národů. Reliéf se bohužel nikdy nedostal na místo určení a po roce 1939 byl ukrytý v depozitáři Uměleckoprůmyslového muzea, které v roce 1967 předmět získalo oficiálně.

Kromě hlavního programu proběhla řada návštěv muzeí v Krakově. Národní muzeum prezentovalo svoji výstavu Otomania, která svým rozsahem patří mezi nejnáročnější výstavní projekty, které v poslední době v Evropě vznikly. Výstava byla uspořádána u příležitosti polského předsednictví Evropské unii a měla premiéru v Bruselu. Prezentovala předměty z osmanské říše a jejich kulturní a politické vazby na Polsko / území Polska. Exponáty pocházely od 60 zapůjčitelů z 16 států světa.

Dále proběhly prohlídky stálých expozic a depozitářů muzea. Při pohledu do zákulisí muzeí bylo zajímavé zjišťovat, jak jsou si v řadě drobností východoevropská muzea podobná (např. sbírkovými předměty z doby 50. – 60. let 20. století z porcelánu, které jsou velmi příbuzné soudobé československé produkci, nebo systém pečetení do plastelíny).

V Krakově ještě proběhla návštěva Muzea Jagellonské univerzity, továrny Oscara Schindlera a především královského paláce na Wavelu, který oplývá velmi pozoruhodnými uměleckými díly, z nichž je nutné na prvním místě jmenovat bruselské tapisérie ze 17. Století, které vynikají kvalitou návrhu kartonů i tkaním a jsou částečně vytkávané zlatem.

V rámci postkonferenční exkurze jsem navštívila Zakopané, město na úpatí Vysokých Tater, které se na konci 19. Století stalo významným kulturním centrem. Pozoruhodná je především architektonická tvorba Stanislava Witkiewicze, architekta, který rozvíjel speciální vernakulární styl a stal se velkou inspirací pro tvorbu československého architekta Dušana Jurkoviče.

Martina Lehmannová